

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens skrivelse 2001/02:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Årets redogörelse.....	4
Konstitutionsutskottet.....	4
Utskottets ställningstagande	13
Särskilda yttranden.....	15
Bilaga 1 Finansutskottets yttrande 2001/02:FiU6y.....	16
Bilaga 2 Skatteutskottets yttrande 2001/02: SkU3y	18
Bilaga 3 Socialförsäkringsutskottets yttrande 2001/02:SfU6y	22
Bilaga 4 Trafikutskottets yttrande 2001/02:TU3y	26
Bilaga 5 Arbetsmarknadsutskottets yttrande 2001/02:AU3y.....	30
Bilaga 6 Bostadsutskottets yttrande 2001/02:BoU6y	34

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen lägger regeringens skrivelse 2001/02:75 till handlingarna.

Stockholm den 28 maj 2002

På konstitutionsutskottets vägnar

Per Unckel

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Per Unckel (m), Göran Magnusson (s), Barbro Hietala Nordlund (s), Pär Axel Sahlberg (s), Kenneth Kvist (v), Ingvar Svensson (kd), Inger René (m), Mats Berglind (s), Lars Hjertén (m), Kenth Högström (s), Björn von der Esch (kd), Nils Fredrik Aurelius (m), Per Lager (mp), Åsa Torstensson (c), Helena Bargholtz (fp), Britt-Marie Lindkvist (s) och Peter Pedersen (v).

Redogörelse för ärendet

Sedan år 1961 lämnar regeringen en redogörelse till riksdagen för vilka åtgärder regeringen har vidtagit med anledning av riksdagens olika beslut. Redogörelsen är knuten till de skrivelser i vilka riksdagen meddelar regeringen sina beslut.

Årets redogörelse

Inom Regeringskansliet har upprättats en ny redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen, regeringens skrivelse 2001/02:75. Den nu aktuella redogörelsen avser huvudsakligen sådana åtgärder som vidtagits under tiden den 1 januari – den 31 december 2001. För att underlätta riksdagsutskottens möjligheter att vid sitt utvärderings- och uppföljningsarbete få en så aktuell bild som möjligt har redovisningen fått omfatta även vissa regeringsbeslut från tiden efter den egentliga redovisningsperiodens utgång. Detta förfarande har använts om riksdagsskrivelserna därigenom har kunnat rapporteras som slutbehandlade.

Redovisningen omfattar 412 riksdagsskrivelser ställda till regeringen, varav 123 avgetts under riksmötet 2001/02, 166 under riksmötet 2000/01, 43 under riksmötet 1999/2000 och 80 under tidigare riksmöten.

Konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har anmodat övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse. Yttranden har inkommit från finansutskottet, skatteutskottet, socialförsäkringsutskottet, trafikutskottet, arbetsmarknadsutskottet och bostadsutskottet, se bilagorna 1–6. Övriga utskott har inte haft något att erinra mot regeringens redogörelse.

Konstitutionsutskottet får inledningsvis för egen del anföra följande. Redogörelsen omfattar 41 riksdagsskrivelser om beslut på grundval av betänkanden från konstitutionsutskottet samt 2 riksdagsskrivelser på grundval av betänkanden från det sammansatta konstitutions- och utrikesutskottet. Enligt regeringens redogörelse var 16 (14 KU respektive 2 KUU) av dessa inte slutbehandlade när redogörelsen avlämnades, av dessa är fyra äldre än två år och två härrör från 1999/2000.

Den äldsta inte slutbehandlade skrivelsen, 1994/95:243, handlar om åtgärder mot våldsskildringar m.m. Konstitutionsutskottet gav, med anledning av ett tiotal motioner om biograf censur m.m., regeringen till känna att de ämnen som togs upp i motionerna borde kunna bli föremål för en samlad analys och bedömning i regeringens brett upplagda arbete mot våldet i samhället. Den 17 december 1998 utfärdade regeringen en lag om ändring i radio- och TV-lagen

(1996:844) som riksdagen antagit. Lagändringen innebär bl.a. att TV-program med ingående våldsskildringar eller med pornografiska bilder skall föregås av en varningssignal. Den 22 december 1998 beslutade regeringen tilläggsdirektiv till Rådet mot skadliga våldsskildringar. Rådet har fått i uppdrag att bl.a. informera industrin för audiovisuella tjänster och informationstjänster om innehållet i EU-rekommendationen (98/560/EG) om skydd av minderåriga och den mänskliga värdigheten. Rådet skall följa branschernas självreglerande arbete med dessa frågor och fungera som stöd och samtalspartner om branscherna så önskar. Den 8 juni 2000 beslutade regeringen direktiv till en utredare som bl.a. skulle överväga olika sätt att förbättra möjligheten att skydda barn mot olämpligt programinnehåll (dir. 2000:43). I december 2000 färdigställde utredaren promemorian Förråande pornografiska filmer – en översyn av 4 § lagen (1990:886) om granskning och kontroll av filmer och videogram (Ds 2001:5). Promemorian har remissbehandlats. Regeringen remitterade ett förslag med anledning av promemorian till Lagrådet. Lagrådet lämnade sitt yttrande den 8 februari 2002. Ärendet bereds vidare i Regeringskansliet.

Riksdagskrivelse 1997/98:214 gäller ett tillkännagivande beträffande Statens biografbyrå. Framställningen i en film eller ett videogram skall vara granskad och godkänd av Statens biografbyrå innan den får visas vid allmän sammankomst eller offentlig tillställning. Biografbyrå skall enligt lagen om granskning och kontroll av filmer och videogram endast bevara sådana delar av en framställning som inte godkänts. Konstitutionsutskottet ansåg i betänkande 1997/98:KU19 att det borde införas en inskränkning i rätten att få kopior av de delar av en film eller ett videogram som inte godkänts för visning. Regeringen borde enligt utskottet överväga denna fråga och återkomma med förslag. Frågan behandlas i departementspromemorian Sekretessen för passfoton m.m. (Ds 2000:57). I promemorian läggs inte något förslag till lagändring fram. Enligt vad konstitutionsutskottet inhämtat från Justitiedepartementet avser regeringen att behandla frågan i en lagrådsremiss före sommaren 2002.

Riksdagskrivelse 1998/99:147 gäller dels ett tillkännagivande om revidering av EG-direktivet om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (mom. 1), dels ett tillkännagivande om lagstiftning mot missbruk av personuppgifter (mom. 2). Konstitutionsutskottet framhöll i betänkande 1998/99:KU15 Personuppgiftslagen att EG-direktivet fick anses omodernt och att en revidering av direktivet måste ske. Enligt utskottet är det av stor vikt att den svenska regeringen inom EU med kraft verkar för att en revidering av direktivet sker. Utskottet uttalade vidare att intensifierade åtgärder bör vidtas för att åstadkomma en lagstiftning som syftar till att ingripa mot missbruk av personuppgifter och inte mot själva hanteringen av sådana uppgifter. När det gäller revidering av EG-direktivet (mom. 1) avvaktar regeringen den rapport om genomförande av direktivet, eventuellt försedd med lämpliga ändringsförslag, som kommissionen skall lämna enligt artikel 33 i direktivet. Rapporten har

enligt uppgift från kommissionen blivit försenad med ett år och kommer sannolikt att lämnas under hösten 2002. Det är regeringens föresats att använda tiden fram till dess för att främja att ett förslag till revidering läggs fram och för att öka förståelsen för de förändringar som enligt svensk uppfattning är önskvärda. Som ett led i detta arbete har det inom Justitiedepartementet bl.a. utarbetats ett förslag till s.k. missbruksinriktad regleringsmodell. I samarbete med en samrådsgrupp med representanter för samtliga riksdagspartier har Justitiedepartementet utarbetat en enkät om EG-direktivet som alla intresserade inbjudits att svara på. Enkätsvaren har sammanställts i promemorian EG-direktivet om personuppgifter – En offentlig utvärdering (Ds 2001:27). Dessa erfarenheter skall ligga till grund för en utvärdering av såväl EG-direktivet som personuppgiftslagen. När det gäller lagstiftning mot missbruk av personuppgifter (mom. 2) ändrades personuppgiftslagens överföringsregler och straffbestämmelser från den 1 januari 2000. Ändringarna innebär att lagstiftningen närmar sig den missbruksinriktade regleringsmodell som riksdagen uttalat sig för. Även vissa ändringar som gjorts i bl.a. personuppgiftsförordningen (1998:1191) verkar enligt regeringen i samma riktning. Regeringen beslutade den 21 februari 2002 att tillkalla en särskild utredare i syfte att inom ramen för EG-direktivet om personuppgifter åstadkomma ett regelverk som mera tar sikte på missbruk av personuppgifter (dir. 2002:31). Utredningsuppdraget skall redovisas senast den 31 mars 2003.

Riksdagsskrivelse 1998/99:163 gäller två tillkännagivanden om kommunindelningar (mom. 1) och om folkiniciativ till kommunala folkomröstningar (mom. 5). Konstitutionsutskottet uttalade i betänkande 1998/99:KU21 att en möjlighet att öka den demokratiska vitaliteten och delaktigheten är att dela upp större kommuner i mindre. Utskottet framhöll att det bör bli lättare att dela kommuner genom att procedurerna som har samband med kommunindelningar underlättas. Regeringen borde återkomma med förslag till riksdagen med detta syfte. Vidare uttalade utskottet att det fanns skäl att vidare utreda en förstärkning av medborgarnas inflytande i initiativärenden. En möjlighet som därvid borde utredas var enligt utskottet att en kommunal folkomröstning skall komma till stånd när en viss procentandel, t.ex. 10 % av de röstberättigade i kommunen, står bakom initiativet. Andra frågor som borde övervägas i sammanhanget är hur och av vem frågeställningen för folkomröstningen skall formuleras vid ett folkiniciativ. Kommundemokratikommittén överlämnade i juni 2001 betänkandet Att vara med på riktigt – demokratiutveckling i kommuner och landsting (SOU 2001:48). Enligt kommitténs bedömning är någon förändring av själva proceduren från ansökan till eventuellt beslut i indelningssändring inte påkallad. Betänkandet har remissbehandlats. Regeringen beslutade den 27 september 2001 i tilläggsdirektiv (dir. 2001:75) att ge Kommundemokratikommittén i uppdrag att se över förutsättningarna för och förfarandet vid ändringar i landstings- och kommunindelningen samt lämna förslag till behövliga lagändringar. Kommittén överlämnade den 26 april 2002 betänkandet Ändrad indelning? – En översyn av reglerna för indelningsändringar (SOU 2002:33). Enligt vad utskottet inhämtat från Justitiedepartementet skall

betänkandet remissbehandlas. En proposition i ärendet planeras till hösten 2002. När det gäller folkinitiativ till kommunala folkomröstningar (mom. 5) angav regeringen i proposition 2001/02:80 Demokrati för det nya seklet att den avsåg att i samband med beredningen av Kommundemokratikommitténs betänkande Att tänka efter före – samråd i kommuner och landsting (SOU 2001:89) återkomma till frågan hur folkinitiativ som ett led i samrådet med medborgarna kan stärkas. Enligt vad utskottet inhämtat från Justitiedepartementet bereds frågan.

Riksdagsskrivelse 1999/2000:51 gäller ett tillkännagivande om s.k. nummerpresentation. Konstitutionsutskottet anförde i betänkande 1999/2000:KU7 att det är angeläget att enskilda även telefonledes kan kontakta myndigheter anonymt för att lämna uppgifter och begära upplysningar samt att det inte är självklart att det är den enskilde som skall bära ansvaret för att anonymiteten upprätthålls. Enligt utskottet borde regeringen låta frågan om hur anonymiteten skall kunna upprätthållas för enskilda som kontakter myndigheter per telefon, utan att den enskilde själv skall behöva vara aktiv, bli föremål för överväganden i något lämpligt sammanhang. Frågan har behandlats i departementspromemorian Några frågor om myndigheternas service (Ds 2001:25). Enligt promemorian finns det generellt sett inget påtagligt behov hos myndigheterna av tillgång till tjänsten nummerpresentation. Någon författningsreglering av saken är, enligt promemorian, dock inte påkallad i nuläget. Promemorian har remissbehandlats. Regeringen planerar att ta upp frågan i en proposition hösten 2002.

Riksdagsskrivelse 1999/2000:134 gäller ett tillkännagivande om att frågan om upphovsrätten och offentlighetsprincipen borde bli föremål för beredning inför det förslag till permanent lösning som enligt konstitutionsutskottet borde föreläggas riksdagen senast under hösten 2001. Konstitutionsutskottet behandlade i betänkandet 1999/2000:KU14 regeringens förslag till ändring i sekretesslagen i syfte att skydda uppgifter i vissa upphovsrättsligt skyddade verk som inkommit till en myndighet. Utskottet anförde i betänkandet bl.a. följande. Det har uppmärksamats att rätten att ta del av allmänna handlingar använts för att mot upphovsmannens vilja framställa exemplar av och sprida upphovsrättsligt skyddade verk till allmänheten i det särskilt uttalade syftet att skada upphovsmannens intresse och utan varje anknytning till myndighetens verksamhet. Offentlighets- och sekretesskommittén (dir. 1998:32) har bl.a. i uppdrag att undersöka om det i något fall finns ett behov av att öka möjligheterna att inte tillhandahålla en allmän handling som omfattas av upphovsrätt eller någon annan rättighet enligt upphovsrättslagen. Lagrådet har ansett att den föreslagna regleringen bör utgöra en provisorisk lösning och att det är angeläget att en mera långsiktig och heltäckande lösning på problemet söks. Regeringen har i propositionen instämt i denna uppfattning och uttalat att det fortsatta arbetet med att söka den lämpligaste lösningen ryms inom Offentlighets- och sekretesskommitténs uppdrag. I motioner med anledning av propositionen har det framförts att en långsiktig och heltäckande lösning på problemet bör presenteras med sikte på att en lagändring bör kunna träda i kraft

senast den 1 januari 2003. Konstitutionsutskottet ansåg att det var angeläget att kommittén tog upp de frågor som angavs i motionerna. Utskottet utgick från att kommittén arbetade skyndsamt samt lämnade eventuella förslag till regeringen enligt de tider som angetts i direktiven. Under alla förhållanden borde de frågor som behandlades i motionerna bli föremål för beredning inför det förslag till permanent lösning som enligt utskottet borde föreläggas riksdagen senast under hösten 2001.

Regeringen anför i redogörelsen att Offentlighets- och sekretesskommittén haft i uppdrag att undersöka om det i något fall finns behov av att öka möjligheten att inte tillhandahålla handlingar som innehåller upphovsrättsligt skyddade verk. Kommittén har i delbetänkandet Offentlighetsprincipen och den nya tekniken (SOU 2001:3) förordat att frågan om avvägningen mellan upphovsrätten och yttrande- och informationsfriheten blir föremål för en bredare översyn och att ytterligare lagstiftning i syfte att förhindra tvångsoffentliggörande av upphovsrättsligt skyddade verk får anstå till dess en sådan översyn kommit till stånd. Med anledning av kommitténs ställningstagande lade regeringen i den efterföljande propositionen (prop. 2001/02:70) inte fram något förslag i denna del. Under den tid som gått sedan 8 kap. 27 § sekretesslagen (1980:100) infördes har det, enligt regeringen, inte framkommit att det finns något praktiskt behov av ytterligare lagändringar. Regeringen avser att lägga riksdagsskrivelsen till handlingarna.

Finansutskottet, bilaga 1, anför i yttrande bl.a. följande. Det kan noteras att finansutskottet i sina betänkanden enligt den gällande budgetordningen numera behandlar samtliga ärenden på tilläggsbudget. Vissa skrivelser omfattar bl.a. av detta skäl ett stort antal moment. En närmare uppföljning av regeringens åtgärder har gjorts för de moment i tilläggsbudgetbetänkandena som faller inom utskottets eget ansvarsområde. Sjutton av sammanlagt 52 riksdagsskrivelser som redovisas i regeringens återsrapportering avser frågor som tillhör andra utskotts ansvarsområden men som behandlats av finansutskottet i samband med tilläggsbudgetar. Allmänt kan, enligt finansutskottet, sägas att riksdagens beslut inom utskottets ansvarsområde till övervägande delen fullföljts på det sätt som riksdagen avsåg vid beslutstillfället och genomförts i rimlig tid. Finansutskottet konstaterar också att regeringen nu förbättrat rapporteringen så att den tillgodoser samtliga de önskemål som utskottet framförde i yttrandet avseende förra årets skrivelse.

Skatteutskottet, bilaga 2, anför i yttrande bl.a. följande. Ärendet gällande tvåårsgränsen vid ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning (rskr.1999/2000:143; bet. 1999/2000:SkU13 mom. 8) avser ett tillkännagivande om att regeringen bör genomföra en kompletterande utredning för att belysa effekterna för rörligheten på arbetsmarknaden och boende och arbete i glesbygd vid ett slopande av tvåårsgränsen för avdrag för ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning. Enligt regeringens redogörelse bereds ärendet för närvarande – liksom förra året – tillsammans med förslagen i utredningsbetänkandet SOU 1999:94 Förmåner och ökade levnadskostnader med inriktning på att ett ställningstagande i frågan skall kunna redovisas

under innevarande år. Skatteutskottet noterar att regeringen redan i förra årets motsvarande redogörelse anmälde att frågan var under beredning. Utskottet anser att beredningen nu har dragit ut väl långt på tiden utan att något resultat redovisats. Utskottet förutsätter att regeringen påskyndar beredningen av detta ärende och verkligen redovisar ett ställningstagande senare i år. I övrigt föranleder granskningen inte några kommentarer från skatteutskottets sida.

Socialförsäkringsutskottet, bilaga 3, anför i yttrande bl.a. följande. Socialförsäkringsutskottet har vid sin granskning av redovisningen inte funnit anledning att kritisera behandlingen av något ärende men vill kommentera följande två icke slutbehandlade ärenden.

– Betänkande 2001/02:SfU1, riksdagsskrivelse 84, mom. 12 om samverkan och finansiell samordning. Riksdagens beslut innebär ett tillkännagivande om att regeringen under våren 2002 bör återkomma till riksdagen med ett förslag om finansiell samordning mellan socialförsäkringen, hälso- och sjukvården, socialtjänsten och arbetsmarknadsmyndigheterna. I skrivelsen anges att regeringen avser att behandla frågan i en proposition under år 2002. Syftet med den finansiella samordningen är att skapa möjligheter för en effektivare användning av tillgängliga resurser och att berörda parter som kommer överens får denna möjlighet. Det aktuella riksdagsbeslutet föregicks av ett riksdagsbeslut hösten 2000 på förslag av socialutskottet om att regeringen skyndsamt skulle återkomma med förslag om finansiell samordning mellan hälso- och sjukvården, socialtjänsten och socialförsäkringen i syfte att underlätta samarbete för att åstadkomma ökad hälsa och minskade sjukskrivningar. Denna begäran skall enligt beslutet hösten 2001 således kompletteras så att det blir möjligt även för arbetsmarknadsmyndigheterna att ingå i en sådan samverkan. Socialdepartementet har uppgivit att en proposition planeras avlämnas först i höst, vilket även framgår av den ekonomiska vårpropositionen. Utskottet finner det mycket beklagligt att regeringen inte i enlighet med riksdagens tillkännagivande avser att lämna förslag under våren. Även tidigare har regeringen avvisat av riksdagen gjort tillkännagivande rörande finansiell samordning. Att regeringen två gånger i rad inte agerat i enlighet med riksdagens tillkännagivanden bör leda till ett påpekande av konstitutionsutskottet. En gemensam avvikande mening har i socialförsäkringsutskottet anmälts av (s) och (v).

– Betänkande 2001/02:SfU2, riksdagsskrivelse 70, mom. 12 om instans- och processordning i utlänningsärenden. Riksdagens beslut innebär ett tillkännagivande om att regeringen snarast bör återkomma till riksdagen med ett förslag till en ny instans- och processordning i utlänningsärenden. I regeringens skrivelse anges att ärendet bereds och att regeringen avser att återkomma till riksdagen i frågan under våren 2002. Frågan om en ny instans- och processordning i utlänningsärenden har utretts av en parlamentarisk kommitté (NIPU) som slutredovisade sitt arbete i februari 1999 i betänkandet Ökad rättssäkerhet i asylärenden (SOU 1999:16). Samtliga företrädare för de sju riksdagspartierna i utredningen var därvid överens om att överprövningen i utlänningsärendena borde föras över till de allmänna förvaltningsdomstolarna.

På grund av en del av remissvaren som avgavs med anledning av utredningens slutbetänkande tillsattes en arbetsgrupp inom Regeringskansliet för att dels se över kostnaderna för den föreslagna instansordningen, dels utreda ett specialdomstolsalternativ. Arbetsgruppen redogjorde för sitt arbete i departementspromemorian En specialdomstol för utlänningsärenden (Ds 2000:45). Båda förslagen har remissbehandlats. Socialförsäkringsutskottet ansåg i sitt betänkande 2001/02:SfU2 att den parlamentariska utredningens förslag, om att beslut i utlänningsärenden skall kunna överprövas i de allmänna förvaltningsdomstolarna, utan tvekan ger ett förfarande präglad av en hög grad av rättssäkerhet. Utskottet utgick från att det omfattande beredningsarbete som har genomförts möjliggör att en proposition kan föreläggas riksdagen under våren, för riksdagsbeslut före sommaren 2002. Utskottet har under våren, senast den 4 april 2002, fått muntlig information i frågan av ansvarigt statsråd, Jan O Karlsson. Enligt statsrådet pågår ett aktivt beredningsarbete i enlighet med den inriktning av reformen som utskottet angivit. Ett regeringsbeslut om lagrådsremiss skall fattas före sommaruppehållet och en proposition kommer att föreläggas riksdagen under hösten. Socialförsäkringsutskottet beklagar att riksdagen trots sitt tillkännagivande inte före sommaren kommer att kunna fatta beslut om den mycket angelägna reformen av instans- och processordningen i utlänningsärenden. Det är dock viktigt att alla frågor inklusive hanteringen av ärendebalanser är väl beredda så att övergången till den nya ordningen fungerar så bra som möjligt. Ett ikraftträdande av reformen kan därför inte ske alltför snabbt. Visserligen har frågan utretts länge, men med hänsyn till vad som redovisats om det pågående beredningsarbetet finns det, enligt socialförsäkringsutskottet, inte anledning för konstitutionsutskottet att göra något påpekande i ärendet. En gemensam avvikande mening har anmälts av (kd) och (fp) samt av en (m)-ledamot.

Trafikutskottet, bilaga 4, anför i yttrande bl.a. följande. Trafikutskottet har funnit ett moment som regeringen ansett vara slutbehandlat, men där vidtagna åtgärder uppenbarligen inte står i överensstämmelse med riksdagens tillkännagivande. Sålunda innebar riksdagens beslut den 31 maj 2001 (rskr. 2000/01:249), såvitt nu är i fråga, bifall till moment 6 Ökad säkerhet för barn i trafiken i trafikutskottets betänkande (bet. 2000/01:TU13) om trafiksäkerhet. Genom sitt ställningstagande begärde riksdagen av regeringen en samlad redovisning av de åtgärder som borde vidtas för att öka säkerheten för barn i trafiken. Beträffande detta moment skriver regeringen i sin redogörelse:

Den 18 december 2001 utfärdade regeringen regleringsbrev för budgetåret 2002 avseende Vägverket. I regleringsbrevet betonas att åtgärder som särskilt syftar till att förbättra barns trafiksäkerhet skall prioriteras. Momentet är slutbehandlat.

Betydelsen av regeringens redovisning ökar, enligt trafikutskottet, i takt med att utskotten i sitt arbete lägger allt större tyngd vid uppföljning. Detta innebär i sin tur ökade krav på att regeringens redogörelse utformas så att den på bästa möjliga sätt tjänar sitt syfte som uppföljningsinstrument. Trafikutskottet bedömer att ytterligare förbättringar avseende regeringens redogörelse inte bara

är önskvärda utan också är möjliga att åstadkomma utan alltför stora resursinsatser. Allmänt gäller, enligt trafikutskottet, att en redogörelse av den karaktär det nu handlar om bör vara så utformad att mottagarnas – dvs. riksdagens, utskottens, de enskilda ledamöternas, partiernas, massmediernas och den intresserade allmänhetens – läsande uppmuntras och underlättas. Det finns flera frågor som läsarna kan tänkas vilja ha besvarade, men där redogörelsens nuvarande utformning lägger hinder i vägen. Hur har regeringen handlagt tillkännagivanden inom ett visst utskotts beredningsområde? Vad har hänt med anledning av ett tillkännagivande i ett visst konkret ärende? Vad har hänt i ett visst ärende sedan regeringens senaste redogörelse lämnades? Enligt trafikutskottets bedömning torde det vara möjligt att med relativt enkla medel påtagligt förbättra utformningen av regeringens information. Men det finns också mer långtgående – och sannolikt mer resurskrävande – insatser som ytterligare skulle förbättra mottagarnas möjligheter att följa upp regeringens handläggning av riksdagens tillkännagivanden. Åtgärder som kan övervägas är, enligt trafikutskottet, t.ex. följande. Förse den skriftliga redogörelsen med ett sökordsregister, infoga en fulltextversion av redogörelsen i Rixlexsystemet, bygga ut den skriftliga redogörelsen med utskottsvisa avsnitt samt inom respektive utskottsavsnitt en fördelning på slutbehandlade respektive inte slutbehandlade ärenden, komplettera den skriftliga redogörelsen med ett databaserat register med löpande aktualisering enligt den modell som tillämpas för t.ex. författningar och offentliga utredningar.

Arbetsmarknadsutskottet, bilaga 5, anför i yttrande bl.a. följande. Riksdagskrivelse 1993/94:257 avser *JO:s* och *JK:s* roller. Tillkännagivandet gjordes i anslutning till behandlingen av propositionen om en ny lagstiftning för statsanställda. Arbetsmarknadsutskottet har i tidigare yttrande till konstitutionsutskottet anmärkt på att detta ärende inte har slutbehandlats. Konstitutionsutskottet instämde i sitt av riksdagen godkända betänkande i denna kritik och underströk (1999/2000:KU10) starkt vikten av att ärendet skulle slutbehandlas utan ytterligare dröjsmål. Vid förra årets behandling av motsvarande skrivelse framkom att en departementspromemoria utarbetats inom Justitiedepartementet och att denna skickats ut på remiss. Arbetsmarknadsutskottet skrev då i sitt yttrande att utskottet förutsatte att regeringen efter remissbehandlingen utan ytterligare dröjsmål skulle slutbehandla skrivelsen. Av den nu aktuella regeringsskrivelsen framgår att remisstiden för promemorian gick ut i december 2001 och att lagstiftningsfrågan för närvarande bereds inom Justitiedepartementet. Utskottet har inhämtat att frågan har beretts i Regeringskansliet tillsammans med den vidare frågan om den statliga ansvarsnämnden. JO väckte i sitt remissvar en fråga om avstängning som enligt underhandsuppgift från Justitiedepartementet behöver övervägas vidare. Justitiedepartementet har upplyst om att diskussioner förs om att lägga fram en lagrådsremiss på vissa delar före sommaren, alternativt avvakta tills även den av JO väckta frågan kan lösas. Eftersom den fråga som avses i tillkännagivandet synes vara tillräckligt beredd förutsätter arbetsmarknadsutskottet att en proposition överlämnas till riksdagen så snart som möjligt. Riksdagsskrivelse

2000/01:145 redovisas som ej slutbehandlad i tre olika delar. Hemställans mom. 7 avser ett tillkännagivande om *utredning om rätten till politisk information på arbetsplatsen*. I det betänkande som låg till grund för tillkännagivandet underströk utskottet vikten av att människor känner sig delaktiga i och har kunskap om politiska frågor och att arbetsplatsen kan vara en sådan arena där politiska budskap kan förmedlas och debatteras. Utskottet ansåg därför att frågan skulle övervägas av en utredning eller på annat sätt som regeringen fann lämpligt. Av den nu aktuella regeringsskrivelsen framgår att ärendet bereds. Hemställans mom. 12 avser ett tillkännagivande om *AKU-statistik* och mom. 13 avser *regeringens skrivelse 1999/2000:146 Anställningsformen överenskommen visstidsanställning*. I det betänkande som låg till grund för tillkännagivandet ansåg utskottet att det skulle vara av stort värde om Statistiska centralbyråns (SCB) arbetskraftsundersökningar (AKU) även omfattar frågor om bruket av anställningsformen överenskommen visstidsanställning. Utskottet menade därför att regeringen borde undersöka möjligheten att i AKU även få med denna uppgift. Av regeringsskrivelsen framgår att ett flertal kontakter med SCB har ägt rum för en diskussion om hur uppdraget utförs på lämpligaste sätt. Arbetsmarknadsutskottet förutsätter att dessa frågor bör kunna behandlas utan ytterligare dröjsmål så att skrivelsen kan slutbehandlas. När det gäller de skrivelser som anges som slutbehandlade vill arbetsmarknadsutskottet kommentera riksdagsskrivelse 2000/01:211 som bl.a. avser ett tillkännagivande om *avskaffad åldersgräns för läkarvårdersättning m.m.* För att göra det möjligt för läkare, sjukgymnaster, tandläkare och tandhygienister att fortsätta förvärvsarbete beslutade riksdagen enligt utskottets förslag om en höjd åldersgräns från 65 till 67 år för rätt till ersättning enligt lagen om läkarvårdersättning, lagen om ersättning för sjukgymnastik och lagen om allmän försäkring. Utskottet föreslog att dessa åldersgränser i nästa steg avskaffas helt och att regeringen borde återkomma med ett sådant förslag. Av regeringens skrivelse framgår att regeringen den 20 december 2001 bemyndigade chefen för Socialdepartementet att tillkalla en särskild utredare (S 2001:10) med uppdrag att utreda konsekvenserna av ett avskaffande av åldersgränser när det gäller offentlig ersättning till läkare, sjukgymnaster, tandläkare och tandhygienister m.m. (dir. 2001:119). Med hänsyn till att tillkännagivandet avsåg att regeringen borde återkomma till riksdagen med ett förslag ifrågasätter arbetsmarknadsutskottet om skrivelsen bör anges som slutbehandlad och förutsätter att regeringen återkommer till riksdagen i enlighet med tillkännagivandet.

Bostadsutskottet, bilaga 6, anför i yttrande bl.a. följande. Bostadsutskottets granskning föranleder ett påpekande. Påpekandet gäller redovisningen i regeringens propositioner. Utskottet har noterat att det inte alltid framgår om ett tillkännagivande från riksdagen berörs av regeringens förslag och om regeringen i så fall anser att riksdagens skrivelse i frågan är slutbehandlad eller inte. Exempel på fall där redovisningen har varit knapphändig är propositionerna Hyresgästinflytande vid ombyggnad och andra hyresrättsliga frågor (2001/02:41) och Kooperativ hyresrätt (2001/02:62). Med den nuvarande

ordningen kan riksdagen under lång tid, trots att regeringen anser att frågan är slutbehandlad, vänta på beskedet att en viss skrivelse är slutbehandlad. I vissa fall torde detta innebära att riksdagen och dess ledamöter svävar i villfarelsen att regeringen fortfarande bereder frågan och avser att återkomma med förslag. En ordning där dessa uppgifter alltid redovisas skulle underlätta riksdagens utvärderings- och uppföljningsarbete. Det skulle bl.a. innebära att riksdagen gavs ett mer lättillgängligt underlag för att i samband med behandlingen av en proposition ta ställning till om det finns skäl för att återkomma med ett nytt tillkännagivande till regeringen. På motsvarande sätt skulle arbetet underlättas för den riksdagsledamot som överväger att motionera i frågan. Bostadsutskottet förespråkar mot denna bakgrund en huvudprincip som innebär att det i regeringens propositioner uttryckligen bör redovisas vilka av riksdagens tillkännagivanden som berörs och regeringens ställningstagande till om riksdagens skrivelse angående tillkännagivandet är slutbehandlad eller inte.

Utskottets ställningstagande

Konstitutionsutskottet vill återigen framhålla att regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen fyller en viktig funktion i riksdagens uppföljnings- och utvärderingsarbete.

Trafikutskottet har påtalat att regeringen redovisat riksdagsskrivelse 2000/01:249 som slutbehandlad trots att vidtagna åtgärder uppenbarligen inte står i överensstämmelse med riksdagens tillkännagivande. Arbetsmarknadsutskottet ifrågasätter om riksdagsskrivelse 2000/01:211 kan anses slutbehandlad och förutsätter att regeringen återkommer till riksdagen i enlighet med tillkännagivandet. Konstitutionsutskottet finner inte anledning att göra någon annan bedömning än den trafikutskottet respektive arbetsmarknadsutskottet gjort. Utskottet förutsätter att regeringen hör samman riksdagens tillkännagivanden. Om regeringen anser sig kunna underlåta att vidta de åtgärder ett tillkännagivande avser, måste regeringens bedömning vad gäller riksdagsbeslut redovisas för riksdagen i samband med att regeringen lämnar sin redogörelse för vilka åtgärder regeringen vidtagit med anledning av riksdagens beslut.

För egen del vill konstitutionsutskottet, med anledning av att regeringen aviserar att den avser att lägga riksdagsskrivelse 1999/2000:134 till handlingarna, anföra följande. Ett enigt utskott uttalade i betänkande 1999/2000:KU14 Upphovsrätten och offentlighetsprincipen, bl.a. att det är angeläget att Offentlighets- och sekretesskommittén tar upp de frågor som anges i motionerna samt att under alla förhållanden de frågor som behandlas i motionerna bör bli föremål för beredning inför det förslag till permanent lösning som enligt utskottet bör föreläggas riksdagen senast under hösten 2001. Vad utskottet anfört borde enligt utskottet ges regeringen till känna. Riksdagen följde utskottets förslag. Offentlighets- och sekretesskommittén förordade, enligt regeringens redogörelse, att de aktuella frågorna skulle bli föremål för en

bredare översyn och att ytterligare lagstiftning i syfte att förhindra tvångsof-fentliggörande av upphovsrättsligt skyddade verk fick anstå till dess en sådan översyn kommit till stånd. Att regeringen anser att det inte framkommit något praktiskt behov av ytterligare lagändringar är, enligt utskottet, inte skäl för att bibehålla en reglering som enligt Lagrådets, regeringens och även utskottets mening endast borde utgöra en provisorisk lösning. Regeringen bör därför inte lägga riksdagsskrivelsen till handlingarna innan något förslag till permanent lösning har presenterats eller, i enlighet med vad Offentlighets- och sekretesskommittén förordade, efter att en bredare översyn av de aktuella frågorna har skett.

Med anledning av de synpunkter trafikutskottet och bostadsutskottet fram-fört vad gäller bl.a. utformningen av regeringens redogörelse kommer konsti-tutionsutskottet att efter samråd med Regeringskansliet återkomma till hur dessa synpunkter kan tillgodoses. Konstitutionsutskottet har för avsikt att i det sammanhanget inhämta synpunkter från övriga utskott.

Vad i övrigt gäller de ärenden som utskotten kommenterat i sina yttranden, bl.a. socialförsäkringsutskottets yttrande med anledning av riksdagsskrivel-serna 2001/02:84 och 2001/02:70, finner konstitutionsutskottet inte anledning att göra någon annan bedömning än den respektive utskott gjort.

Regeringens skrivelse 2001/02:75 föranleder inte något annat uttalande från konstitutionsutskottets sida. Skrivelsen bör läggas till handlingarna.

Särskilda yttranden

1.

av Göran Magnusson (s), Barbro Hietala Nordlund (s), Pär Axel Sahlberg (s), Mats Berglind (s), Kenth Högström (s) och Britt-Marie Lindkvist (s).

Konstitutionsutskottet gör inte någon annan bedömning när det gäller de ärenden som övriga utskott kommenterat i sina yttranden än vad respektive utskott gjort. Vi anser emellertid att det finns skäl att, som framförs i den avvikande meningen nr 1 i socialförsäkringsutskottets yttrande med anledning av betänkande 2001/02:SfU1, riksdagsskrivelse 84, mom. 12 om samverkan och finansiell samordning, beklaga att det inte varit möjligt för regeringen att under våren lägga fram ett förslag. Det är en angelägen reform som snarast bör komma till stånd. Vi har dock förståelse för att frågan kräver omfattande beredningsarbete. Socialdepartementet har uppgivit att en proposition planeras avlämnas i anslutning till budgetpropositionen i höst. Av den ekonomiska vårpropositionen (prop. 2001/02:100 s. 26) framgår att förslaget kommer att utgöra en integrerad del av den politik mot ohälsa som regeringen återkommer med till riksdagen i höst.

2.

av Ingvar Svensson (kd), Björn von der Esch (kd) och Helena Bargholtz (fp).

Konstitutionsutskottet gör inte någon annan bedömning när det gäller de ärenden som övriga utskott kommenterat i sina yttranden än vad respektive utskott gjort. Vi anser emellertid att det finns skäl att, som framförs i den avvikande meningen nr 2 i socialförsäkringsutskottets yttrande, med anledning av betänkande 2001/02:SfU2, riksdagsskrivelse 70, mom. 12 om instans- och processordning i utlänningsärenden, beklaga att riksdagen trots sitt tillkännagivande i slutet av november 2001 inte före sommaren kommer att kunna fatta beslut om den mycket angelägna reformen av instans- och processordningen i utlänningsärenden. Mot bakgrund av det omfattande utredningsarbete som gjorts tidigare borde riksdagen ha förelagts en proposition under våren.

BILAGA 1

Finansutskottets yttrande 2001/02:FiU6y

Behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet beslutade den 21 mars 2002 att bereda samtliga utskott tillfälle att – i de delar som har samband med respektive utskotts beredningsområde – yttra sig över regeringens skrivelse 2001/02:75 med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Utskottets överväganden

Bakgrund

Regeringens skrivelse redogör huvudsakligen för sådana åtgärder som regeringen vidtagit under kalenderåret 2001 med anledning av riksdagens skrivelser. För att underlätta riksdagsutskottens möjligheter att få en så aktuell bild som möjligt vid sitt uppföljningsarbete har redovisningen även fått omfatta vissa regeringsbeslut från år 2002, dvs. efter den egentliga redovisningsperiodens utgång. Detta förfarande har använts om riksdagsskrivelserna därigenom har kunnat rapporteras som slutbehandlade.

Redogörelsen är som tidigare år uppställd departementsvis. Inom varje departements område har materialet grupperats i fyra huvudgrupper, alltefter åldern på de behandlade riksdagsskrivelserna. Vid uppföljningen av riksdagens beslut tilldrar sig regeringens åtgärder med anledning av riksdagens tillkännagivanden till regeringen ett särskilt intresse.

Sammanlagt 52 skrivelser redovisas i årets redogörelse inom finansutskottets ansvarsområde, vilket är lika många som i motsvarande skrivelse förra året. Av de 52 skrivelserna rapporteras 33 som slutbehandlade och 19 som inte slutbehandlade.

Det kan också noteras att finansutskottet i sina betänkanden enligt den gällande budgetordningen numera behandlar samtliga ärenden på tilläggsbudget. Vissa skrivelser omfattar bl.a. av detta skäl ett stort antal moment. En närmare uppföljning av regeringens åtgärder har gjorts för de moment i tilläggsbudgetbetänkandena som faller inom utskottets eget ansvarsområde. Sjutton av sammanlagt 52 riksdagsskrivelser som redovisas i regeringens återrappor-

tering avser frågor som tillhör andra utskotts ansvarsområden men som behandlats av finansutskottet i samband med tilläggsbudgetar.

Av riksdagsskrivelserna är 11 stycken äldre än två år och 6 stycken äldre än tre år. Av dessa senare 6 redovisas 4 som inte slutbehandlade. Det äldsta inte slutbehandlade ärendet avser riksmötet 1995/96.

Utskottets synpunkter

Allmänt kan sägas att riksdagens beslut inom utskottets ansvarsområde till övervägande delen fullföljts på det sätt som riksdagen avsåg vid beslutstillfället och genomförts i rimlig tid.

Utskottet konstaterar också att regeringen nu förbättrat rapporteringen så att den tillgodoser samtliga de önskemål som utskottet framförde i yttrandet avseende förra årets skrivelse.

Stockholm den 18 april 2002

På finansutskottets vägnar

Jan Bergqvist

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jan Bergqvist (s), Mats Odell (kd), Gunnar Hökmark (m), Bengt Silfverstrand (s), Lisbet Calner (s), Johan Lönnroth (v), Lennart Hedquist (m), Sonia Karlsson (s), Anna Åkerhielm (m), Siv Holma (v), Per Landgren (kd), Gunnar Axén (m), Yvonne Ruwaida (mp), Lena Ek (c), Karin Pilsäter (fp), Tommy Waidelich (s) och Hans Hoff (s).

BILAGA 2

Skatteutskottets yttrande 2001/02: SkU3y

Behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har berett skatteutskottet och övriga utskott tillfälle att yttra sig över regeringens skrivelse 2001/02:75 med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen. Med anledning härav har skatteutskottet särskilt granskat de ärenden som avser riksdagsskrivelser som skatteutskottet medverkat till och som inte slutbehandlats den 31 december 2001. Utskottet har även granskat vissa ärenden som avslutats under tiden den 1 januari 2001—den 31 december 2001. Utskottet får anföra följande.

Utskottets granskning

Yrkesfiskares konkurrenssituation i förhållande till andra länder

Ärendet redovisas under punkt 3 under Finansdepartementet (s. 72—73). Med anledning av en rad motioner om yrkesfiskarnas ekonomiska villkor i förhållande till fiskare i konkurrentländer och att såväl Norge som Danmark hade särskilda skatteavdrag för yrkesfiskare gjorde riksdagen – på förslag av skatteutskottet – ett tillkännagivande om att regeringen borde återkomma till riksdagen med förslag som tillgodosåg motionärernas krav på konkurrensneutralitet. I redogörelsen anför regeringen att ett förslag till yrkesfiskeavdrag, som tagits fram inom Regeringskansliet, har anmälts till Europeiska kommissionen (rskr.1996/97:133; bet. 1996/97:SkU13 mom. 11, mot. 1996/97:Fi210 yrkande 11 (c) m.fl., beslut i kammaren den 20 december 1996).

Ekonomisk ersättning till personer som erhållit fingerade personuppgifter

Ärendet redovisas under punkt 6 under Finansdepartementet (s. 73) och avser ett tillkännagivande om att den som förföljs på grund av att han eller hon uppfyllt sin vittnesplikt och till följd härav fått skyddad identitet och haft kostnader härför skall kunna få ersättning i särskild ordning och inte bara vara hänvisad till ersättning i form av skadestånd, brottsskadeersättning eller bi-

stånd enligt socialtjänstlagen. Enligt redogörelsen har regeringen tillkallat en särskild utredare (Ju 2001:10, dir. 2001:107) som skall överväga frågan om ersättning till bevispersoner som är i behov av skydd. Skrivelsen är därmed enligt redogörelsen slutbehandlad (rskr.1997/98:76; bet. 1997/98:SkU5 mom. 10, prop. 1997/98:9, mot. 1997/98:Sk14 yrkande 8 (m) m.fl., beslut i kammaren den 4 december 1997).

Åtgärder för att stimulera användningen av deponigas för energiutvinning

Ärendet redovisas under punkt 11 under Finansdepartementet (s. 75). När avfallsskatten antogs av riksdagen på våren 1999 beslutades bl.a. att avdrag inte skulle medges för gas som bildats vid nedbrytning av organiskt avfall som förs ut från en avfallsanläggning (s.k. deponigas). Med anledning av vissa motioner med yrkande om avdragsrätt för deponigas gjordes samtidigt det tillkännagivandet att regeringen skyndsamt skulle återkomma till riksdagen med förslag som syftade till att stimulera användningen av deponigas för energiutvinning. Ärendet avser detta tillkännagivande, och frågan har behandlats i proposition 2001/02:29 Vissa punktskattefrågor, bet. 2001/02:SkU9. Skrivelsen är därmed slutbehandlad (rskr.1998/99:258; bet. 1998/99:SkU20 mom. 2, prop. 1998/99:84, mot. 1998/99:Sk28 yrkande 5 (v) m.fl., beslut i kammaren den 15 juni 1999).

Tvåårsgränsen vid ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning

Ärendet redovisas under punkt 16 under Finansdepartementet (s. 76) och avser ett tillkännagivande om att regeringen bör genomföra en kompletterande utredning för att belysa effekterna för rörligheten på arbetsmarknaden och boende och arbetande i glesbygd vid ett slopande av tvåårsgränsen för avdrag för ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning. Enligt regeringens redogörelse bereds ärendet för närvarande – liksom förra året – tillsammans med förslagen i utredningsbetänkandet SOU 1999:94 (det står felaktigt 97 i redogörelsen) Förmåner och ökade levnadskostnader med inriktning på att ett ställningstagande i frågan skall kunna redovisas under innevarande år (rskr.1999/2000:143; bet. 1999/2000:SkU13 mom. 8, mot. 1999/2000:Sk748 (v), beslut i kammaren den 15 mars 2000).

Uppskov med reavinstbeskattningen

Ärendet redovisas under punkt 17 under Finansdepartementet (s. 76) och avser ett tillkännagivande om att regeringen bör se över reglerna om reavinstuppskov vid bostadsbyte för att komma till rätta med problemet att den som avyttrar en bostad för att uppföra en ny bostad på en obebyggd tomt som han eller hon redan äger inte medges uppskov med reavinstbeskattningen. Frågan

behandlades i proposition 2001/02:43 Förenklad fastighetstaxering i stället för omräkning, m.m., bet. 2001/02:SkU11. Skrivelsen är därmed slutbehandlad (rskr.1999/2000:175; bet. 1999/2000:SkU17 mom. 10, mot. 1999/2000:Sk713 (v), beslut i kammaren den 5 april 2000).

Reglerna i skattebetalningslagen om betalningsansvar för företrädare för juridiska personer

Ärendet redovisas under punkt 19 under Finansdepartementet (s. 77) och avser ett tillkännagivande om att regeringen bör utföra en analys och eventuellt lägga fram förslag om en omformulering av de nya bestämmelserna i skattebetalningslagen (1997:483) om betalningsansvar för företrädare för juridiska personer, om dessa nya bestämmelser inneburit en skärpning i förhållande till vad som gällde tidigare. Enligt regeringens redogörelse behandlas frågan av en utredning som den 31 januari 2002 överlämnat sitt slutbetänkande SOU 2002:8 Företrädaransvar. Den fortsatta beredningen är inriktad på att en proposition skall kunna lämnas till riksdagen under år 2003 (rskr.1999/2000:248; bet. 1999/2000:SkU24, beslut i kammaren den 7 juni 2000).

Skadlig skattekonkurrens i Europeiska unionen

Ärendet redovisas under punkt 24 under Finansdepartementet (s. 79—80) och avser ett tillkännagivande om att regeringen bör arbeta för att tillämpningsområdet för uppförandekoden för företagsbeskattning skall utvidgas till att omfatta även skadlig skattekonkurrens som avser löntagare och att frågan skall behandlas i samband med en översyn av uppförandekoden. Enligt redogörelsen bereds ärendet. Det anförs vidare att den planerade översynen av EU:s uppförandekod för företagsbeskattning ännu inte har kommit till stånd eftersom det pågående arbetet med koden inte har avslutats. Skrivelsen har därför inte kunnat slutbehandlas (rskr.2000/01:70; bet. 2000/01:SkU6 mom. 3, prop. 2000/01:12, mot. 2000/01:Sk8 yrkande 3 (mp), beslut i kammaren den 5 december 2000).

Bilförmån

Ärendet redovisas under punkt 34 under Finansdepartementet (s. 82) och avser ett tillkännagivande om en översyn av förmånsbeskattningen av installations- och distributionsbilar som används privat i ringa omfattning. Enligt redogörelsen har Riksskatteverket fått i uppdrag att se över reglerna om bilförmån och deras tillämpning på det angivna området. Enligt vad utskottet erfarit har uppdraget nyligen redovisats i en promemoria av Riksskatteverket som för närvarande remissbehandlas (rskr. 2000/01:166; bet. 2000/01:SkU14 mom. 12, mot. 2000/01:Sk729 yrkande 1 (c, m, kd, fp), beslut i kammaren den 21 mars 2001).

Utskottets ställningstagande

Beträffande ärendet rörande *tvåårsgränsen vid ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning* noterar utskottet att regeringen redan i förra årets motsvarande redogörelse anmälde att frågan var under beredning. Utskottet anser att beredningen nu har dragit ut väl långt på tiden utan att något resultat redovisats. Utskottet förutsätter att regeringen påskyndar beredningen av detta ärende och verkligen redovisar ett ställningstagande senare i år.

I övrigt föranleder granskningen inte några kommentarer från utskottets sida.

Stockholm den 23 april 2002

På skatteutskottets vägnar

Arne Kjörnsberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Arne Kjörnsberg (s), Carl Fredrik Graf (m), Lisbeth Staaf-Igelström (s), Per Rosengren (v), Kenneth Lantz (kd), Carl Erik Hedlund (m), Per Erik Granström (s), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Ulla Wester (s), Lena Sandlin-Hedman (s), Marie Engström (v), Sven Brus (kd), Catharina Hagen (m), Rolf Kenneryd (c), Lennart Kollmats (fp), Per-Olof Svensson (s) och Matz Hammarström (mp).

BILAGA 3Socialförsäkringsutskottets yttrande
2001/02:SfU6yBehandlingen av riksdagens skrivelser till
regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har den 21 mars 2002 anmodat övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2001/02:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Socialförsäkringsutskottet avger följande yttrande.

Redogörelsen avser åtgärder vidtagna den 1 januari – den 31 december 2001, men även vissa regeringsbeslut därefter omfattas. I skrivelsen redovisas behandlingen av 22 riksdagsskrivelser i ärenden som grundar sig på betänkanden från socialförsäkringsutskottet. Flertalet av dessa riksdagsskrivelser är utfärdade föregående och innevarande riksmöte medan 4 skrivelser avser tidigare riksmöten. Av samtliga dessa ärenden redovisas 8 riksdagsskrivelser som inte slutbehandlade medan övriga anges som slutbehandlade under perioden. Det äldsta ärendet, som är från 1990/91 års riksmöte (bet. 1990/91:SfU18, rskr. 372) har kommenterats av utskottet i motsvarande yttrande till konstitutionsutskottet hösten 2000 (yttr. 2000/01:SfU3y). Detta ärende kommer att avslutas med en proposition till hösten enligt vad som nu redovisas. Vidare kan tilläggas att det näst äldsta ärendet (bet. 1992/93:SfU14, rskr. 286) numera har redovisats till riksdagen genom proposition 2001/02:164 Socialförsäkringsförmåner vid institutionsvistelse på statens bekostnad.

Utskottet har vid sin granskning av redovisningen inte funnit anledning att kritisera behandlingen av något ärende men vill kommentera följande två icke slutbehandlade ärenden.

Bet. 2001/02:SfU1, rskr. 84, mom. 12 om samverkan och finansiell samordning

Riksdagens beslut innebär ett tillkännagivande om att regeringen under våren 2002 bör återkomma till riksdagen med ett förslag om finansiell samordning mellan socialförsäkringen, hälso- och sjukvården, socialtjänsten och arbetsmarknadsmyndigheterna. I skrivelsen anges att regeringen avser att behandla frågan i en proposition under år 2002.

Syftet med den finansiella samordningen är att skapa möjligheter för en effektivare användning av tillgängliga resurser och att berörda parter som kommer överens får denna möjlighet. Det aktuella riksdagsbeslutet föregicks av ett riksdagsbeslut hösten 2000 på förslag av socialutskottet om att regeringen skyndsamt skulle återkomma med förslag om finansiell samordning mellan hälso- och sjukvården, socialtjänsten och socialförsäkringen i syfte att underlätta samarbete för att åstadkomma ökad hälsa och minskade sjukskrivningar. Denna begäran skall enligt beslutet hösten 2001 således kompletteras så att det blir möjligt även för arbetsmarknadsmyndigheterna att ingå i en sådan samverkan.

Socialdepartementet har uppgivit att en proposition planeras avlämnas först i höst, vilket även framgår av den ekonomiska vårpropositionen. Utskottet finner det mycket beklagligt att regeringen inte i enlighet med riksdagens tillkännagivande avser att lämna förslag under våren. Även tidigare har regeringen avvisat av riksdagen gjort tillkännagivande rörande finansiell samordning. Att regeringen två gånger i rad inte agerat i enlighet med riksdagens tillkännagivanden bör leda till ett påpekande av konstitutionsutskottet.

Bet. 2001/02:SfU2, rskr. 70, mom. 12 om instans- och processordning i utlänningsärenden

Riksdagens beslut innebär ett tillkännagivande om att regeringen snarast bör återkomma till riksdagen med ett förslag till en ny instans- och processordning i utlänningsärenden. I skrivelsen anges att ärendet bereds och att regeringen avser att återkomma till riksdagen i frågan under våren 2002.

Frågan om en ny instans- och processordning i utlänningsärenden har utretts av en parlamentarisk kommitté (NIPU) som slutredovisade sitt arbete i februari 1999 i betänkande Ökad rättssäkerhet i asylärenden (SOU 1999:16). Samtliga företrädare för de sju riksdagspartierna i utredningen var därvid överens om att överprövningen i utlänningsärendena borde föras över till de allmänna förvaltningsdomstolarna. På grund av en del av remissvaren som avgavs med anledning av utredningens slutbetänkande tillsattes en arbetsgrupp inom Regeringskansliet för att dels se över kostnaderna för den föreslagna instansordningen, dels utreda ett specialdomstolsalternativ. Arbetsgruppen redogjorde för sitt arbete i departementspromemorian En specialdomstol för utlänningsärenden (Ds 2000:45). Båda förslagen har remissbehandlats.

Enligt utskottets mening är införandet av en tvåpartsprocess med ökad möjlighet till muntlig förhandling av väsentlig betydelse för tilltron till asylprövningssystemet. En sådan förändring leder också till ökad rättssäkerhet. Utskottet ansåg i sitt betänkande 2001/02:SfU2 att den parlamentariska utredningens förslag, om att beslut i utlänningsärenden skall kunna överprövas i de allmänna förvaltningsdomstolarna, utan tvekan ger ett förfarande präglad av en hög grad av rättssäkerhet. Eventuella andra lösningar skulle enligt utskottets mening kunna medföra svårigheter att, kring dessa för samhället såväl som för den enskilde angelägna frågor, nå en bred parlamentarisk enighet.

Utskottet uttryckte förståelse för att reformens omfattning och komplicerade frågeställningar har krävt noggranna analyser. Mot bakgrund av det anförda ansåg emellertid utskottet att det är mycket angeläget att beslut snarast fattas om instansordningen. Utskottet utgick från att det omfattande beredningsarbete som har genomförts möjliggör att en proposition kan föreläggas riksdagen under våren, för riksdagsbeslut före sommaren 2002.

Utskottet har under våren, senast den 4 april 2002, fått muntlig information i frågan av ansvarigt statsråd, Jan O Karlsson.

Enligt statsrådet pågår ett aktivt beredningsarbete i enlighet med den inriktning av reformen som utskottet angivit. Någon ytterligare utredning i ärendet är det således inte fråga om. Ett regeringsbeslut om lagrådsremiss skall fattas före sommaruppehållet och en proposition kommer att föreläggas riksdagen under hösten.

Statsrådet har påpekat att reformen innebär helt nya regler för processordningen samt en helt ny ordning för säkerhetsfrågor och verkställighet. Såväl processrättsliga som andra frågor behöver därför beredas. Det handlar också om resurser och kompetens vid Migrationsverket och domstolarna. Detta är en av de största reformerna för rättsväsendet. De årliga merkostnaderna bedöms uppgå till ca 500 miljoner kronor, vartill kommer omställningskostnader för såväl den nuvarande som den nya organisationen. Omställningen försvåras av att reformen skall genomföras i ett läge då antalet asylsökande kraftigt ökar, och det är viktigt att den nya organisationen inte vid övergången måste överta alltför många oavgjorda ärenden från Utlänningsnämnden.

Utskottet beklagar att riksdagen trots sitt tillkännagivande inte före sommaren kommer att kunna fatta beslut om den mycket angelägna reformen av instans- och processordningen i utlänningsärenden. Det är dock viktigt att alla frågor inklusive hanteringen av ärendebalanser är väl beredda så att övergången till den nya ordningen fungerar så bra som möjligt. Ett ikraftträdande av reformen kan enligt utskottets mening därför inte ske alltför snabbt. Visserligen har frågan utretts länge, men med hänsyn till vad som redovisats om det pågående beredningsarbetet finns det inte anledning för konstitutionsutskottet att göra något påpekande i ärendet.

Stockholm den 25 april 2002

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Berit Andnor

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Berit Andnor (s), Bo Könberg (fp), Margit Gennser (m), Anita Jönsson (s), Ulla Hoffmann (v), Rose-Marie Frebran (kd), Gustaf von Essen (m), Mariann Ytterberg (s), Göran Lindblad (m), Lennart Klockare (s), Ronny Olander (s), Sven-Erik Sjöstrand (v), Kerstin-Maria Stalin (mp), Birgitta Carlsson (c), Mona Berglund Nilsson (s), Margareta Cederfelt (m) och Désirée Pethrus Engström (kd).

Avvikande meningar

1. Berit Andnor (s), Anita Jönsson (s), Ulla Hoffmann (v), Mariann Ytterberg (s), Lennart Klockare (s), Ronny Olander (s), Sven-Erik Sjöstrand (v) och Mona Berglund Nilsson (s) anser:

Bet. 2001/02:SfU1, rskr. 84, mom. 12 om samverkan och finansiell samordning

Vi anser att utskottet i stället för sista stycket i detta avsnitt borde ha anfört:

Vi beklagar att det inte varit möjligt för regeringen att under våren lägga fram ett förslag. Det är en angelägen reform som snarast bör komma till stånd. Utskottet har dock förståelse för att frågan kräver omfattande beredningsarbete. Socialdepartementet har uppgivit att en proposition planeras avlämnas i anslutning till budgetpropositionen i höst. Av den ekonomiska vårpropositionen (prop. 2001/02:100 s. 26) framgår att förslaget kommer att utgöra en integrerad del av den politik mot ohälsa som regeringen återkommer med till riksdagen i höst. Med hänsyn till det beredningsarbete som pågår finns det därför inte anledning för konstitutionsutskottet att göra något påpekande i ärendet.

2. Bo Könberg (fp), Rose-Marie Frebran (kd), Göran Lindblad (m) och Désirée Pethrus Engström (kd) anser:

Bet. 2001/02:SfU2, rskr. 70, mom. 12 om instans- och processordning i utlänningsärenden

Vi anser att utskottet i stället för sista stycket i detta avsnitt borde ha anfört:

Utskottet beklagar att riksdagen trots sitt tillkännagivande i slutet av november 2001 inte före sommaren kommer att kunna fatta beslut om den mycket angelägna reformen av instans- och processordningen i utlänningsärenden. Mot bakgrund av det omfattande utredningsarbete som gjorts tidigare anser utskottet liksom i höstas att riksdagen borde ha förelagts proposition under våren. Det finns anledning för konstitutionsutskottet att påpeka detta.

BILAGA 4

Trafikutskottets yttrande 2001/02:TU3y

Behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Inledning

Konstitutionsutskottet har den 21 mars 2002 anmodat övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2001/02:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen. Redogörelsen omfattar huvudsakligen regeringsbeslut under tiden den 1 januari – den 31 december 2001. Trafikutskottet lämnar i detta yttrande vissa övergripande synpunkter på hur utformningen av regeringens redogörelse kan förbättras.

Viss statistisk bakgrund

I regeringens redogörelse redovisas sammanlagt 30 riksdagsskrivelser i frågor som behandlats i trafikutskottets betänkanden. Som framgår av följande sammanställning redovisas 11 av dessa som slutbehandlade.

Riksmöte	Antal skrivelser	Slutbehandlade	Ej slutbehandlade
1994/95	1		1
1996/97	1	1	
1997/98	6	1	5
1998/99	1		1
1999/2000	6		6
2000/01	8	5	3
2001/02	7	4	3
Summa	30	11	19

Utskottets överväganden*Regeringens redogörelse blir allt viktigare*

Sedan mer än 40 år lämnar regeringen årligen riksdagen en redogörelse för de åtgärder den vidtagit med anledning av beslut som riksdagen meddelat regeringen i form av riksdagsskrivelser. Enligt trafikutskottets mening ökar betydelsen av denna redovisning i takt med att utskotten i sitt arbete lägger allt större tyngd vid uppföljning. Detta innebär i sin tur ökade krav på att rege-

ringens redogörelse utformas så att den på bästa möjliga sätt tjänar sitt syfte som uppföljningsinstrument. Utskottet konstaterar att dokumentet successivt har förbättrats i viktiga hänseenden. Så t.ex. framgår det numera vilka moment i ett utskottsbetänkande som av regeringen betraktas som slutbehandlade respektive vilka som återstår för regeringen att åtgärda. Regeringen redovisar konsekvent vilka åtgärder som vidtagits respektive planeras för att riksdagens önskemål skall kunna anses vara tillgodosedda. Också det aktuella beredningsläget sammanfattas. Emellertid bedömer trafikutskottet att ytterligare förbättringar inte bara är önskvärda utan också är möjliga att åstadkomma utan alltför stora resursinsatser.

Kvarstående brister

Allmänt gäller att en redogörelse av den karaktär det nu handlar om bör vara så utformad att mottagarnas – dvs. riksdagens, utskottens, de enskilda ledamöternas, partiernas, massmediernas och den intresserade allmänhetens – läsande uppmuntras och underlättas. Det finns flera frågor som läsarna kan tänkas vilja ha besvarade, men där redogörelsens nuvarande utformning lägger hinder i vägen. Nedan lämnas tabellariskt tre exempel.

Frageställningar	Kvarstående brister
Hur har regeringen handlagt tillkännagivanden inom ett visst utskotts beredningsområde?	Skrivelsen är strukturerad departementsvis. Vissa departement, t.ex. Näringsdepartementet, handlägger ärenden som faller under flera utskotts, t.ex. trafikutskottets, näringsutskottets och arbetsmarknadsutskottets, beredningsområden. En utsortering av ett visst utskotts tillkännagivanden kräver därför manuell bearbetning.
Vad har hänt med anledning av ett tillkännagivande i ett visst konkret ärende?	Frageställaren måste gå via t.ex. Rixlex för att spåra rätt år för riksdagsbeslutet, rätt utskottsbetänkande och rätt riksdagsskrivelsennummer. Först därefter är det möjligt med hjälp av det kronologiska registret i regeringens redogörelse söka sig fram till rätt punkt i den departementsvisa redovisningen.
Vad har hänt i ett visst ärende sedan regeringens senaste redogörelse lämnades (i mars)?	Frageställaren måste ta kontakt med t.ex. departementet eller vänta på nästa redogörelse (i genomsnitt ett halvt år).

Hur kan förbättringar åstadkommas?

Enligt trafikutskottets bedömning torde det vara möjligt att med relativt enkla medel påtagligt förbättra utformningen av regeringens information. Sådana åtgärder bör självfallet övervägas i första hand. Men det finns också mer långtgående – och sannolikt mer resurskrävande – insatser som ytterligare skulle förbättra mottagarnas möjligheter att följa upp regeringens handläggning av riksdagens tillkännagivanden. För närmare överväganden lämnar trafikutskottet i tabellform några uppslag.

Åtgärder som kan övervägas	Kommentar
Förse den skriftliga redogörelsen med ett sökordsregister.	Åtgärden skulle förbättra läsarens möjlighet att snabbt informera sig om behandlingen av ett visst ärende.
Infoga en fulltextversion av redogörelsen i Rixlexsystemet.	Enligt vad utskottet funnit har redogörelsen för 1997/98 års riksmöte inte tagits in i Rixlex avdelning för propositioner och skrivelser. Med en sådan åtgärd skulle texten bli sökbar.
Bygga ut den skriftliga redogörelsen med utskottsvisa avsnitt samt, inom respektive utskottsavsnitt, en fördelning på slutbehandlade respektive inte slutbehandlade ärenden.	Utskotten är väsentligen intresserade av sina egna områden. Med utskottsvisa avsnitt underlättas utskottens uppföljning.
Komplettera den skriftliga redogörelsen med ett databaserat register med löpande aktualisering enligt den modell som tillämpas för t.ex. författningar och offentliga utredningar.	En sådan lösning torde kräva större insatser, såväl initialt som framgent, men skulle kunna motiveras med och ligga väl i linje med tidens krav på aktuell information.

Avslutande kommentar

Trafikutskottet har vid sin beredning av regeringens redogörelse funnit ett moment som regeringen ansett vara slutbehandlat, men där vidtagna åtgärder uppenbarligen inte står i överensstämmelse med riksdagens tillkännagivande. Sålunda innebar riksdagens beslut den 31 maj 2001 (rskr. 2000/01:249), såvitt nu är i fråga, bifall till moment 6 Ökad säkerhet för barn i trafiken i trafikutskottets betänkande (bet. 2000/01:TU13) om trafiksäkerhet. Genom sitt ställningstagande begärde riksdagen av regeringen en samlad redovisning av de åtgärder som borde vidtas för att öka säkerheten för barn i trafiken. Beträffande detta moment skriver regeringen i sin redogörelse (s. 136, punkt 42):

Mom. 6 om *ökad säkerhet för barn i trafiken*. Den 18 december 2001 utfärdade regeringen regleringsbrev för budgetåret 2002 avseende Vägverket. I regleringsbrevet betonas att åtgärder som särskilt syftar till att förbättra barns trafiksäkerhet skall prioriteras. Momentet är slutbehandlat.

Stockholm den 25 april 2002

På trafikutskottets vägnar

Monica Öhman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Monica Öhman (s), Anders G Högmark (m), Jarl Lander (s), Karin Svensson Smith (v), Johnny Gylling (kd), Tom Heyman (m), Krister Örnfjäder (s), Lars Björkman (m), Inger Segelström (s), Stig Eriksson (v), Mikael Johansson (mp), Kenth Skårvik (fp), Claes-Göran Brandin (s), Jan-Evert Rådström (m) och Magnus Jacobsson (kd).

BILAGA 5Arbetsmarknadsutskottets yttrande
2001/02:AU3yBehandlingen av riksdagens skrivelser till
regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har den 21 mars 2002 beslutat anmoda övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2001/02:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen. Ingen motion har väckts med anledning av skrivelsen.

Konstitutionsutskottets anmodan föranleder följande yttrande från arbetsmarknadsutskottet.

Utskottet

I skrivelse 2001/02:75 lämnar regeringen en redovisning av de åtgärder regeringen vidtagit med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Redogörelsen omfattar huvudsakligen åtgärder som vidtagits under tiden 1 januari–31 december 2001. Vidare lämnar regeringen vissa uppgifter om antalet gällande författningar samt om arbetet med regelförenkling, språkvård och det offentliga rättsinformationssystemet.

Totalt redovisas 15 skrivelser under Arbetsmarknadsutskottet i det register som ingår i skrivelsen. En av skrivelserna, 1997/98:204, avser regionalpolitik som numera bereds i näringsutskottet. Av de 14 skrivelser som berör arbetsmarknadsutskottet rapporteras åtta som slutbehandlade och sex som inte slutbehandlade.

När det gäller de skrivelser som anges som **inte slutbehandlade** kan följande kommentarer lämnas. Den punkt under vilken redovisningen sker i regeringens skrivelse återfinns inom parentes.

1. (*Ju 10*) Riksdagsskrivelse 1993/94:257 avser *JO:s och JK:s roller*. Tillkännagivandet gjordes i anslutning till behandlingen av propositionen om en ny lagstiftning för statsanställda. Arbetsmarknadsutskottet har i tidigare yttrande (bilaga 2 till arbetsmarknadsutskottets protokoll 1999/2000:6) till konstitutionsutskottet anmärkt på att detta ärende inte har slutbehandlats. Konstitutionsutskottet instämde i sitt av riksdagen godkända betänkande i denna kritik och underströk (1999/2000:KU10) starkt vikten av att ärendet skulle slutbehandlas utan ytterligare dröjsmål. Vid förra årets behandling av motsvarande

skrivelse framkom att en departementspromemoria utarbetats inom Justitiedepartementet och att denna skickats ut på remiss. Arbetsmarknadsutskottet skrev då i sitt yttrande att utskottet förutsatte att regeringen efter remissbehandlingen utan ytterligare dröjsmål skulle slutbehandla skrivelsen (bilaga 5 till arbetsmarknadsutskottets protokoll 2001/02:4).

Av den nu aktuella regeringsskrivelsen framgår att remisstiden för promemorian gick ut i december 2001 och att lagstiftningsfrågan för närvarande bereds inom Justitiedepartementet.

Utskottet har inhämtat att frågan har beretts i Regeringskansliet tillsammans med den vidare frågan om den statliga ansvarsnämnden. JO väckte i sitt remissvar en fråga om avstängning som enligt underhandsuppgift från Justitiedepartementet behöver övervägas vidare. Justitiedepartementet har upplyst om att diskussioner förs om att lägga fram en lagrådsremiss på vissa delar före sommaren, alternativt avvakta tills även den av JO väckta frågan kan lösas. Eftersom den fråga som avses i tillkännagivandet synes vara tillräckligt beredd förutsätter utskottet att en proposition överlämnas till riksdagen så snart som möjligt.

2. (N16) Riksdagsskrivelse 1999/2000:83 avser behandling av budgetpropositionen för år 2000, anslag för utgiftsområdena 13 och 14. Skrivelsen är inte slutbehandlad i två olika delar.

Hemställans mom. 9 avser ett tillkännagivande om behovet av en *översyn av bemanningsföretagen*. Av regeringens skrivelse framgår att regeringen i september 2001 tillsatte en arbetsgrupp med uppdrag att inventera de problem som kan vara förknippade med en anställning i ett bemanningsföretag. Arbetsgruppen skall redovisa sitt uppdrag senast den 30 november 2002. Ärendet bereds vidare.

Hemställans mom. 37 om anslag på utgiftsområde 14 för 2000, delmoment j, avser ett tillkännagivande om *lönebidrag i bestående anställningsförhållanden*. I det betänkande som låg till grund för det aktuella tillkännagivandet uttalade utskottet att man bör överväga om det finns situationer när det kan vara befogat med lönebidrag även i ett bestående anställningsförhållande men underströk samtidigt att en sådan möjlighet inte får innebära att arbetsgivarens allmänna ansvar för arbetstagarens rehabilitering minskar. Av skrivelsen framgår att regeringen inom kort avser att fatta beslut om att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att överväga frågan om lönebidrag i bestående anställningsförhållanden. Utskottet kan konstatera att en utredare tillkallats den 7 mars 2002 för att analysera bl.a. denna fråga (dir. 2002:22).

Arbetsmarknadsutskottet har ingen erinran mot att skrivelsen kvarstår som inte slutbehandlad.

3. (N18) Riksdagsskrivelse 1999/2000:149 avser i den del som inte är slutbehandlad ett tillkännagivande om en *utredning av arbetsrätten m.m.* Av skrivelsen framgår att ett översynsuppdrag lämnats till Arbetslivsinstitutet och att detta skall redovisas senast den 31 december 2001. Regeringen har förlängt uppdraget till den 31 oktober 2002 och därvid även givit institutet i uppdrag

att överväga om det finns behov av att förstärka skyddet för föräldralediga (jämför nedan).

Arbetsmarknadsutskottet har ingen erinran mot att skrivelsen kvarstår som inte slutbehandlad.

4. (N27) Riksdagsskrivelse 2000/01:102 avser i den nu berörda delen, hemställans mom. 34, ett tillkännagivande om en översyn av regelverket med anledning av användandet av *elektroniska ansökningar till arbetslöshetskassorna*. Av regeringens skrivelse framgår att man i en departementspromemoria (2001:75), Tillsynen över arbetslöshetsförsäkringen, behandlat förslag om elektroniska ansökningar. Promemorian har remissbehandlats och regeringen avser att under 2002 återkomma till riksdagen i frågan. Utskottet kan konstatera att frågan tas upp i proposition 2001/02:151 Tillsynen över arbetslöshetsförsäkringen som arbetsmarknadsutskottet behandlar i betänkande 2001/02:AU7.

Arbetsmarknadsutskottet anser att skrivelsen därmed kan anses vara slutbehandlad.

5. (N31) Riksdagsskrivelse 2000/01:145 redovisas som ej slutbehandlad i tre olika delar.

Hemställans mom. 7 avser ett tillkännagivande om *utredning om rätten till politisk information på arbetsplatsen*. I det betänkande som låg till grund för tillkännagivandet underströk utskottet vikten av att människor känner sig delaktiga i och har kunskap om politiska frågor och att arbetsplatsen kan vara en sådan arena där politiska budskap kan förmedlas och debatteras. Utskottet ansåg därför att frågan skulle övervägas av en utredning eller på annat sätt som regeringen fann lämpligt.

Av den nu aktuella regeringsskrivelsen framgår att ärendet bereds.

Hemställans mom. 12 avser ett tillkännagivande om *AKU-statistik* och mom. 13 avser *regeringens skrivelse 1999/2000:146 Anställningsformen överenskommen visstidsanställning*. I det betänkande som låg till grund för tillkännagivandet ansåg utskottet att det skulle vara av stort värde om Statistiska centralbyråns (SCB) arbetskraftsundersökningar (AKU) även omfattar frågor om bruket av anställningsformen överenskommen visstidsanställning. Utskottet menade därför att regeringen borde undersöka möjligheten att i AKU även få med denna uppgift. Av regeringsskrivelsen framgår att ett flertal kontakter med SCB har ägt rum för en diskussion om hur uppdraget utförs på lämpligaste sätt.

Arbetsmarknadsutskottet förutsätter att dessa frågor bör kunna behandlas utan ytterligare dröjsmål så att skrivelsen kan slutbehandlas.

6. (N35) Riksdagsskrivelse 2000/01:179 avser ett tillkännagivande om *förstärkt skydd för föräldralediga*. I det betänkande som låg till grund för tillkännagivandet ansåg utskottet att det fanns starka skäl att överväga om det finns behov av att förstärka skyddet för arbetstagare som väljer att utnyttja sin rätt till ledighet i samband med föräldraskap och att i första hand förändringar i föräldraledighetslagen och lagen om anställningsskydd bör övervägas. Av skrivelsen framgår att regeringen i oktober 2001 beslutade att ge Arbetslivsin-

stitutet uppdrag att överväga denna fråga. Uppdraget skall redovisas senast den 31 oktober 2002.

Arbetsmarknadsutskottet har ingen erinran mot att skrivelsen kvarstår som inte slutbehandlad.

När det gäller de skrivelser som anges som **slutbehandlade** vill utskottet kommentera en av dem.

(N39) Riksdagsskrivelse 2000/01:211 avser dels antagande av lagar med anledning av utskottets betänkande om rätt att arbeta till 67 års ålder, dels ett tillkännagivande om *avskaffad åldersgräns för läkarvårdsersättning m.m.* För att göra det möjligt för läkare, sjukgymnaster, tandläkare och tandhygienister att fortsätta förvärvsarbete beslutade riksdagen enligt utskottets förslag om en höjd åldersgräns från 65 till 67 år för rätt till ersättning enligt lagen om läkarvårdsersättning, lagen om ersättning för sjukgymnastik och lagen om allmän försäkring. Utskottet föreslog att dessa åldersgränser i nästa steg avskaffas helt och att regeringen borde återkomma med ett sådant förslag.

Av regeringens skrivelse framgår att regeringen den 20 december 2001 bemyndigade chefen för Socialdepartementet att tillkalla en särskild utredare (S 2001:10) med uppdrag att utreda konsekvenserna av ett avskaffande av åldersgränser när det gäller offentlig ersättning till läkare, sjukgymnaster, tandläkare och tandhygienister m.m. (dir. 2001:119).

Med hänsyn till att tillkännagivandet avsåg att regeringen borde återkomma till riksdagen med ett förslag ifrågasätter utskottet om skrivelsen bör anges som slutbehandlad. Utskottet förutsätter att regeringen återkommer till riksdagen i enlighet med tillkännagivandet.

Övriga skrivelser som anges som slutbehandlade föranleder inga kommentarer från utskottet.

Stockholm den 25 april 2002

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Sven-Erik Österberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Sven-Erik Österberg (s), Hans Andersson (v), Margareta Andersson (c), Mikael Odenberg (m), Björn Kaaling (s), Stefan Attefall (kd), Kent Olsson (m), Laila Bjurling (s), Sonja Fransson (s), Kristina Zakrisson (s), Maria Larsson (kd), Henrik Westman (m), Elver Jonsson (fp), Anders Karlsson (s), Anna Kinberg (m) och Carlinge Wisberg (v).

BILAGA 6

Bostadsutskottets yttrande 2001/02:BoU6y

Behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har anmodat övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2001/02:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Utskottets överväganden

Regeringens redogörelse upptar skrivelserna nr 131 från 2000/01 t.o.m. nr 137 från 2001/02. Även äldre riksdagsskrivelser som inte tidigare har redovisats som slutbehandlade av regeringen har tagits med. Redovisningen avser huvudsakligen sådana åtgärder som har vidtagits under 2001. Även vissa regeringsbeslut från tiden efter den egentliga redovisningsperiodens slut har tagits med om skrivelserna därigenom har kunnat rapporteras som slutbehandlade.

Utskottet har gjort en genomgång av de åtgärder som regeringen har vidtagit innan skrivelserna har ansetts slutbehandlade. Utskottet har även granskat de åtgärder som regeringen har vidtagit med anledning av de riksdagsskrivelser som inte har redovisats som slutbehandlade. Granskningen föranleder ett påpekande.

Påpekandet gäller redovisningen i regeringens propositioner. Utskottet har noterat att det inte alltid framgår om ett tillkännagivande från riksdagen berörs av regeringens förslag och om regeringen i så fall anser att riksdagens skrivelse i frågan är slutbehandlad eller inte. Exempel på fall där redovisningen har varit knapphändig är propositionerna Hyresgästinflytande vid ombyggnad och andra hyresrättsliga frågor (2001/02:41) och Kooperativ hyresrätt (2001/02:62).

Med den nuvarande ordningen kan riksdagen under lång tid, trots att regeringen anser att frågan är slutbehandlad, vänta på beskedet att en viss skrivelse är slutbehandlad. I vissa fall torde detta innebära att riksdagen och dess ledamöter svävar i villfarelsen att regeringen fortfarande bereder frågan och avser att återkomma med förslag.

En ordning där dessa uppgifter alltid redovisas skulle underlätta riksdagens utvärderings- och uppföljningsarbete. Det skulle bl.a. innebära att riksdagen gavs ett mer lättillgängligt underlag för att i samband med behandlingen av en proposition ta ställning till om det finns skäl för att återkomma med ett nytt tillkännagivande till regeringen. På motsvarande sätt skulle arbetet underlättas för den riksdagsledamot som överväger att motionera i frågan.

Bostadsutskottet förespråkar mot denna bakgrund en huvudprincip som innebär att det i regeringens propositioner uttryckligen bör redovisas vilka riksdagens tillkännagivanden som berörs och regeringens ställningstagande till om riksdagens skrivelse angående tillkännagivandet är slutbehandlad eller inte.

Stockholm den 25 april 2002

På bostadsutskottets vägnar

Lennart Nilsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lennart Nilsson (s), Bengt-Ola Rytta (s), Lilian Virgin (s), Owe Hellberg (v), Ulla-Britt Hagström (kd), Inga Berggren (m), Anders Ygeman (s), Siw Wittgren-Ahl (s), Sten Lundström (v), Annelie Enochson (kd), Carl-Erik Skårman (m), Helena Hillar Rosenqvist (mp), Rigmor Stenmark (c), Yvonne Ångström (fp), Carina Adolfsson Elgestam (s), Ewa Thalén Finné (m) och Sten Andersson (-).